

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/43/2015
Identifikačné číslo spisu:	1012201478
Dátum vydania rozhodnutia:	13.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012201478.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky G. G., nar. XY, bytom Y., zastúpenej JUDr. Petrom Vársányim, advokátom so sídlom Škultétyho 14, Bratislava, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/250/2012-147 zo dňa 10. decembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/250/2012-147 zo dňa 10. decembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 9. mája 2012 a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odporkyňa týmto rozhodnutím priznala navrhovateľke podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení invalidný dôchodok od 22. marca 2012 v sume 206,60 eur mesačne s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 13. apríla 2012, je navrhovateľka invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka nesúhlasila s výškou priznaného invalidného dôchodku, a žiadala o priznanie MPSVZČ nad 70%, pretože sa nemôže uplatniť v žiadnom pracovnom pomere a je odkázaná len na invalidný dôchodok.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ustanovením § 2501 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako zákonné a vecne správne potvrdil. Z obsahu spisu mal za preukázané, že navrhovateľke bol priznaný invalidný dôchodok na základe posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 13. apríla 2012, ktorý ju uznal invalidnou od 22. marca 2012 s MPSVZČ 50% za rozhodujúce

zdravotné postihnutie - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s ťažkým postihnutím funkcie podľa kap. XV, oddiel E, pol. 3c/ prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky znovu posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý rovnako určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50%. Vzhľadom na stanovisko navrhovateľky na pojednávaní pred krajským súdom, ktorá zotrvala na podanom návrhu a doložila novšie lekárske nálezy, krajský súd požiadal posudkového lekára odporkyne o opätovné vyšetrenie navrhovateľky a posúdenie nových lekárskeho správ. Posudkový lekár dňa 05. februára 2013 po vyhodnotení nových lekárskeho správ konštatoval, že sa jedná o bežné ambulantné kontroly a z posudkového a klinického hľadiska predmetné odborné vyšetrenia nezdokladovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky, preto zotrval na posudkovom závere uvedenom v posudku zo dňa 02. augusta 2012.

Rovnako posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie v doplňujúcom odbornom vyjadrení zo dňa 26. septembra 2013 po vyhodnotení nových lekárskeho nálezov konštatoval, že ani početné nové odborné vyšetrenia nezdokladovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky a nepotvrdili nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ani progresiu jej ochorenia, sú posudkovo bezvýznamné a nepodmieňujú zvýšenie percentuálnej miery pre iné zdravotné postihnutie.

Posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie v doplňujúcom odbornom vyjadrení zo dňa 14. apríla 2014 za prítomnosti prísediaceho odborného lekára neurológa po vyhodnotení nových lekárskeho nálezov konštatoval, že uznanie invalidity s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% je veľmi priaznivým až nadštandardným ohodnotením zdravotného stavu navrhovateľky, odborné vyšetrenia nezdokladovali zhoršenie jej zdravotného stavu a pridružené sekundárne ochorenia sú posudkovo nevýznamné. Aj po vyhodnotení ďalších nových lekárskeho nálezov vrátane prepúšťacej správy z neurochirurgickej kliniky z hospitalizácie od 24. apríla 2014 do 28. apríla 2014 konštatoval, že nezdokladovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky.

Krajský súd vzhľadom na námietky navrhovateľky doplnil dokazovanie o posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky aj iným posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Nitre, ktorý v posudku zo dňa 29. októbra 2014 za prítomnosti prísediaceho odborného lekára neurológa a za osobnej účasti navrhovateľky po vyhodnotení lekárskeho nálezov na základe odborného vyšetrenia konštatoval, že preložené lekárske nálezy, ako aj vyšetrenia zdravotného stavu, nemajú vplyv na stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá je naďalej 50%, bez navýšenia.

Súd dospel k presvedčeniu, že posudkoví lekári zohľadnili všetky navrhovateľkou uvádzané ťažkosti, záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky prijali na podklade potrebných odborných lekárskeho nálezov, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanovisko bolo podrobne, vecne a logicky zdôvodnené v súlade s aktuálne preukázanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky na základe predložených odborných lekárskeho nálezov. Nové skutočnosti, ktoré by pri doterajšom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľky neboli známe a zhodnotené, a ktoré by prípadne odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku súd nezistil. V popredí zdravotných ťažkostí navrhovateľky sú bolesti chrbta - dorzalgie krčného a dierkového segmentu chrbtice s ťažším funkčným obmedzením s často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov na podklade degeneratívnych zmien. Stresová inkontinencia nie je z neurologických príčin a je možné zlepšenie stavu ďalšou liečbou. Pridružené sekundárne ochorenia navrhovateľky sú posudkovo nezávažné, vykazujú v klinickom obraze len ľahké funkčné obmedzenie a nepodmieňujú zvýšenie percentuálnej miery pre iné zdravotné postihnutie. U novozisteného reumatologického ochorenia sa nejedná o dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, ktorý by v súčasnosti podmieňoval prípadné zvýšenie percentuálnej miery pre iné zdravotné postihnutie.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporkyni trovy

konania neprislúchajú.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie. Namietala, že súd nerozhodol objektívne ani spravodlivo a odporkyňa chce ušetriť peniaze, ktoré by jej mali právom patriť. Poukázala na skutočnosť, že ako zdravotná sestra pracovala s plným nasadením pre chorých so smrteľným ochorením, po 11 rokoch musela z onkológie odísť, lebo už nevládala, a teraz, keď potrebuje pomoc, posudkoví lekári ju posudzujú podľa predstáv odporkyne. Cíti sa ako troska, stále má veľké bolesti, ráno vstáva opuchnutá a stuhnutá. Berie silné analgetiká a opiáty, každý mesiac chodí v doprovode na infúzie, obstreky a injekcie, sama nechodí nikam. Trpí aj depresiami, málo spáva a má za to, že miera jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je vyššia ako 71%. Na neurochirurgii na Kramároch jej najväčší špecialisti, primár B. a prof. H., odporučili uznať ju plne invalidnou. V závere uviedla zoznam liekov, ktoré musí pravidelne užívať.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Námietky o neúplnom zistení jej zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením. Závery napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave odporkyňa považuje za vecne správne a dostatočne doložené vykonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13. apríla 2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Z obsahu odvolania navrhovateľky vyplýva, že odvolanie smeruje len proti správnosti určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak pre účely správneho, ako aj na účely súdneho konania. Miera poklesu schopnosti sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou

dlhodobu nepriaznivému zdravotnému stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, ods. 7 zákona o sociálnom poistení).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že podkladom pre stanovenie sumy invalidného dôchodku podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení z dôvodu invalidity navrhovateľky, na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 13. apríla 2012, bola lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 13. apríla 2012. Výsledkom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky bolo uznanie invalidnou s tým, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu je zdravotné postihnutie zaradené do kapitoly XV, oddiel E, pol. 3 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s ťažkým postihnutím funkcie s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%, čo je horná hranica percentuálneho rozpätia. Keďže ostatné ochorenia neovplyvňujú funkčný stav organizmu, nedošlo k navýšeniu MPSVZČ v zmysle § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. (najviac o 10%). Dátum vzniku invalidity bol určený od 22. marca 2012, t. j. po uplynutí podporného obdobia poberania nemocenských dávok.

Na základe podaného opravného prostriedku došlo k opätovnému posúdeniu zdravotného stavu navrhovateľky posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 02. augusta 2012 za účasti navrhovateľky, ktorá nevyhovela jej opravnému prostriedku a zotrvala na určenej MPSVZČ 50% od 22. marca 2012. Vzhľadom na novšie lekárske nálezy predložené v súdnom konaní bol zdravotný stav navrhovateľky opakovane posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, ktorý v lekárskej správe o invalidite zo dňa 05. februára 2013 zotrval na posudkovom závere uvedenom v posudku zo dňa 02. augusta 2012.

Z dôvodu pretrvávajúceho nesúhlasu navrhovateľky s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% a navrhovateľkou predkladaných ďalších lekárskeho nálezy bol na žiadosť krajského súdu zdravotný stav navrhovateľky opakovane posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 26. septembra 2013, 14. apríla 2014 a 29. júla 2014 a napokon 29. októbra 2014 na žiadosť súdu iným posudkovým lekárom za prítomnosti neurológa aj navrhovateľky, vždy bez zmeny pôvodného posudkového záveru; lekárske správy sú podrobne odôvodnené a prevzal ich do odôvodnenia svojho rozhodnutia aj krajský súd, preto odvolací súd v podrobnostiach na ne odkazuje.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia odvolací súd nemal dôvod pochybovať a predložené lekárske správy, okrem toho, že boli v záveroch zhodné, nevykazovali rozpory. Odvolací súd sa, vychádzajúc z obsahu spisu, stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Posudkoví lekári vo svojich správach zhodnotili všetky navrhovateľkou predložené správy z lekárskeho vyšetrení, vrátane psychiatrického vyšetrenia a prepúšťacej správy z hospitalizácie. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka síce v odvolaní vyslovila nespokojnosť s určenou percentuálnou mierou poklesu vykonávania zárobkovej činnosti a domáhala sa nového posúdenia zdravotného stavu, čo však odvolací súd nemohol akceptovať, keďže svoje tvrdenia ničím nedoložila. Ak by však v budúcnosti došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu, resp. bude mať k dispozícii nové lekárske vyšetrenia, ktoré sa môžu týkať aj iných zdravotných postihnutí, môže navrhovateľka opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné, a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich

náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.